

Corvin Mátyás Alapiskola – Alistál

Biológiai olimpiász 45. évfolyam C kategória

A Föld legnagyobb csigája

**Gulácsi Melinda
8. osztályos tanuló**

Óriás achát csiga – Achatina reticulata

A csigák a puhatestűek törzsének egyik és egyben legnagyobb fajszerű osztálya. Az ide tartozó fajok száma meghaladja a százszázat. Latin nevük alapján a szakirodalomban haslábúak néven is ismertek, ugyanis hasi oldaluk ellaposodott, lábszerű, erőteljes bőrízomtömlővel, mely segítségével helyváltoztató mozgást végeznek.

Manapság a terraristák körében az egyik legnépszerűbb puhatestű, az achát csiga. Ez a név tulajdonképpen használatos az összes Achatia nembe tartozó fajra. A Föld legnagyobb szárazföldi csigái tartoznak ide.

Az achátcsigák története:

Az achátcsigák Afrika trópusi területein őshonosak, de többfelé behurcolták őket. 1847-ben Indiába, 1925-ben Japánba, Floridába gyümölcs és zöldség szállítmányokkal érkeztek, 1970-ben Francia Polinéziába ízletes húsu miatt kerültek, majd néhány példányuk megszökve benépesítette a szigetet. Ezek a területek óriási károkat okoznak, ritkítják az őshonos növényzetet és más, ugyancsak őshonos csigákat teljesen kiszorítanak élőhelyükről, hiszen azok nem tudnak harcba szállni az óriás újonccal.

Munkám célja:

Munkám célja, hogy megismertessem másokkal ezeket az állatokat, és jómagam is jobban megérthessem ezt a bonyolult társadalmat, a „csigák“ társadalmát. Szeretném még, hogy minél többen ismerjék meg ezeket a puhatestűeket, ezzel együtt szokásaikat, viselkedésüket.

Megfigyeléseim :

Nagyon szeretem az állatokat. Otthon több állatot is tartok, közéjük tartozik az *Achatina Reticulata*.

Veszélytelenek mind az emberekre, mind az állatokra nézve, olcsó a tartásuk, az ellátásuk és az etetésük, és ritkán szenvednek betegségben. Jól látható kondícióváltozással jelzik, ha boldogtalanok, így gyorsan javíthatunk, változtathatunk a körülményein.

Egyszerűen tartható állatok, nem igényelnek túlságos sok vagy bonyolult ellátást. Ettől függetlenül nem szabad lebecsülni, elhanyagolni őket és vannak dolgok amire feltétlenül ügyelni kell.

A csigám:

Neve: *Achatina Reticulata*

Kora: 16 hónapos

Rendszertan:

Osztály: Gastropoda (csigák)

Alosztály: Pulmonata (tüdőscsigák)

Rend: Stylommatophora (nyelesszemű tüdőscsigák)

Család: Achatinidae (achátcsigák)

Testfelépítésük:

Házuk csúcsos, melyet sötétbarna alapon világos mintázat jellemzi őket. A lábuk világos, krémszínű, ami a feji részen barnás változatba megy át. Helyváltoztatásukat mint többi társaik, a kiválasztott nyálkával, valamint haslábuk hullámzó mozgásával teszik

lehetővé. A nyeles szemű tüdőcsigák közé tartozik. Szemeik hosszú csápokon ülnek. Fejükön két pár csáp található, a hosszabb csápok a szemcsápok, a rövidek pedig a tapogató csápok. Látásuk igen gyenge, elsősorban tapogatással tájékozódnak.

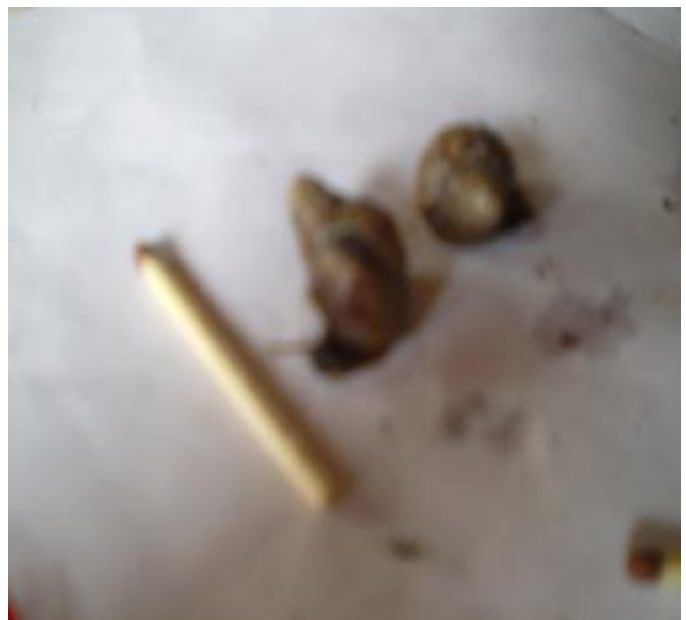
Életkoruk:

Ezek a csigák a természetes élőhelyükön akár 10 – 15 évig is élnek, ám fogságban 3-7 év a jellemző. Az én csigám még csak két éves. Az achátsiga kb. 14 hónaposan éri el a kifejlett kort (persze függ a tartási körülményektől, tápláléktól és a megfelelő hőmérséklettől). A kifejlett csigák házának hossza 12-16 cm, szélessége 5-7 cm. Testük hossza kinyújtott állapotban elérheti akár a 24 cm-t is.

A csigám másfél évvel ezelőtt

A képeken is jól látható, hogy másfél éve, mikor megkaptam a csigámat, kisebb volt, mint egy gyufaszál. Akkor még csak kb. 2-3 cm volt a csigaháza. Most fejlett korára kb. 15-16 cm.

A csigám másfél év után (16 hónaposan)

Terrárium tartás:

Ezeknek a csigáknak a terrárium tartása nagyon egyszerű. De amikor ilyen csigára teszünk szert, át kell gondolnunk, hogy szaporítani akarjuk-e őket. Ezt azért fontos már az elején eldöntönnünk, mert az achátcsigák hímnős állatok, tehát ha két vagy több csigát tartunk, ahogy elérik a felnőtt kort, biztos, hogy szaporodni fognak.

Tehát, ha nem akarunk kiscsigákat, akkor egyenként célszerű tartani őket. A csigák nevelésének kezdeti szakaszában, amikor még az egy cm-t sem érik el, bőven elegendő egy fél literes üveg, vagy egy kisebb terrárium. A későbbiekben viszont be kell szerezni egy 15-25 literes terráriumot. Mivel az achatináknak szükségük van a tágas életterre, hogy szép nagyra tudjanak nőni. A terráriumnak mindenféleképpen zártnak kell lennie, mert éjszaka igencsak aktívak. Ha kimásznak, akkor nagy pusztításra képesek a lakásban. A felfedező útjuk során még nyálkás csíkokat is hagynak.

A terrárium aljára tegyünk tőzeget, virágföldet olyan vastagon, hogy nappal, ha kedvük van bele tudják fújni magukat. Érdeemes mohával bélelni legalább a terrárium egy részét, mert az tartja a nedvességet. A földet célszerű havonta kicserélni, az üveget megtisztítani. Ugyanis, ahogy a képen is látható, elég nagy koszt tudnak csinálni. A kiszedett földet bátran a virágjaink alá tehetjük.

Hőmérséklet, páratartalom:

A terráriumot olyan helyre rakjuk, ahol nem érheti napfény, ezáltal forróság és túl hideg sem. Mivel éjjeli állatok, megvilágításra nincs szükség. Helyükön átlagosan 25 fok legyen, és a páratartalom minimum 80%. De ne lucskosság, csak nedvesség, amit permetezővel is biztosíthatunk. Ha a páratartalom hosszabb ideig alacsony, és a levegő is lehűl, a csigák keményebb nyálkával lezárják házukat és beiktatnak egy kis nyugalmi időszakot. Ilyenkor nem eszik és nem iszik a csigánk. Ébresztésükkor csak fel kell melegítenünk és párásítanunk a terráriumot.

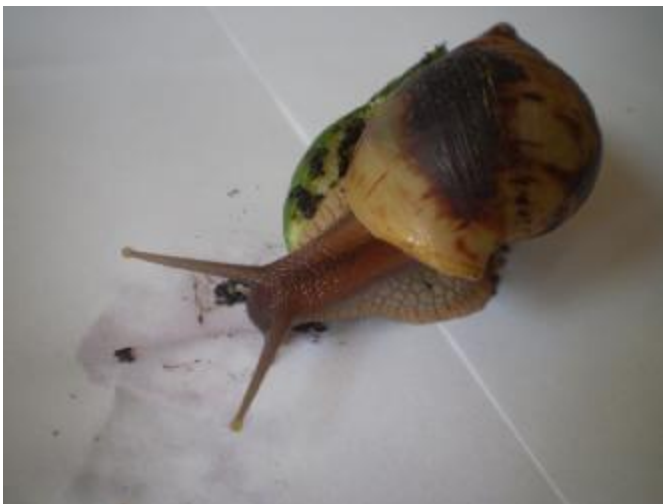
Nyugalmi időszak:

Fürdetés:

Lényegesnek tartom megemlíteni, hogy a trópusi csigák szeretnek fürdeni. Havonta egyszer-kétszer fogkefével és langyos vízzel átmosom a házat. Ha nem akarjuk, hogy megfulladjon, víz alá mártani tilos, ugyanis tüdővel lélegeznek. Nagyon fontos, hogy mielőtt kivesszük a csigánkat mossunk kezet, nehogy fertőzést kapjon.

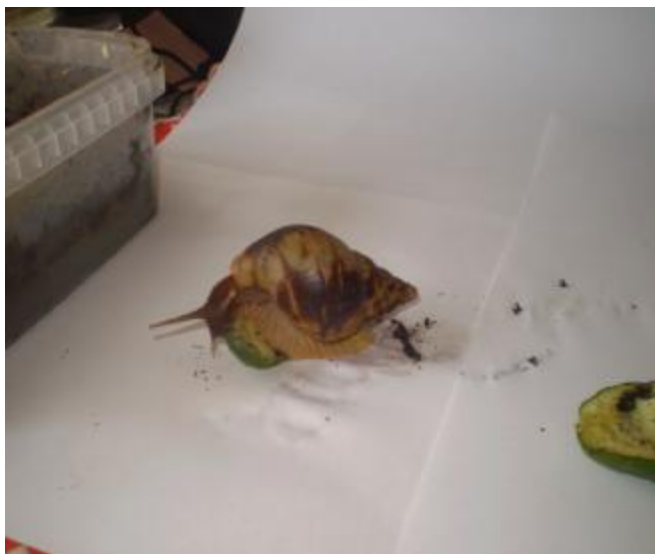
Csigáink etetése:

Csigánk eledelének beszerzése nagyon egyszerű. Egy átlagos bevásárlásnál megvehetjük a hozzávalókat. Mivel növényevő állatok, kedvelik a fejes salátát, brokkolit, répát és a burgonyát. A zöldségeken kívül nagyon szeretik a gyümölcsöket is, mint pl. alma, dinnye, banán, narancs, mandarin. Nagyon fontos, hogy az étrendjük változatos legyen.

Mielőtt azonban beraknánk a táplálékot a terráriumba, mindenképp mossuk meg azokat. A megmaradt ételdarabokat el kell távolítanunk, ha

nem akarunk muslicákat is kinevelni.

Viszont mivel házuk jórészt kalciumból épül fel, ezért azt feltétlenül biztosítani kell számukra. Ezért nagyon fontos számukra a szépiacsont. Ez segíti a csigaház erősödését és így az kevésbé lesz törékeny.

Tésztát, rizst TILOS adni nekik, mert ezek visszatartják a vizet, amibe a csigánk bele is halhat. Ha elég nedves a táplálékuk,

nem fognak inni.

Szaporítás:

A csigák annak ellenére, hogy hímnősek, nem képesek önmagukat megtermékenyíteni. Tehát a szaporodáshoz szükségünk van egy párra. A párzás általában éjjel történik. Általában nem következtetünk rá, hacsak nem vesszük észre a mésztűk szúrásának a

helyét. Párazás közben ugyanis a csigák mésztűjükkel durván egymásba szúrnak. Ha ezt nem vesszük észre, akkor pár nap múlva 200 -1200 mészhéjú tojásra lehetünk figyelmesek a földben. A kikelő kiscsigák, miután elfogyasztották tojásuk héját, az előbb említett gyümölcsökön és zöldségeken nevelhetők fel.

Ha valamilyen oknál fogva meg kell válnunk a csigánktól, ne tegyük ki a szabadba. Mivel hamar kiritkítják a növényzetet, másrészt viszont nem bírják huzamosabb ideig nagy hideget és elpusztulnak.

Nagyon ritkán betegek, de ha sokat unatkoznak, boldogtalanok lesznek, és ezt jól látható jelekkel meg is mutatják. Így gyorsan reagálhatunk.

Összefoglalás:

Az achát csigák amennyiben megfelelően vannak gondozva, nagyon mutatós háziállatok. Pár éve még én is úgy néztem a csigákra, mint „undorító csúszómászókra”, de mikor megérintettem először a csigámat, rájöttem, hogy minden állatnak megvan a maga szépsége. Örülök, hogy azt az érzést megtapasztalhatom, hogy fürdetés közben úgy érzem boldog a csigám. A munkámmal azt szeretném elérni, hogy rájöjjenek az emberek, hogy egy csiga igen is lehet az ember legjobb barátja. Örülök, hogy én is nevelhetek egy ilyen csigát.

Felhasznált irodalom:

Internetoldalak: www.achatcsiga.hu
www.startlap.csiga.hu

Folyóiratok: Természetbúvár

